TÜRKMENISTANYŇ BILIM MINISTRLIGI
MAGTYMGULY ADYNDAKY TÜRKMEN DÖWLET UNIWERSITETI

"TASSYKLAÝARYN"
Magtymguly adyndaky
Türkmen döwlet uniwersitetiniň
rektory _____ O.Öwezsähedow
«__» _____ 2026 ý.

Ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda Himiýa dersi boýunça V halkara olimpiadasyny guramak we geçirmek hakynda

DÜZGÜNNAMA

Türkmenistanyň Prezidentiniň 2022-nji ýylyň 11-nji fewralynda çykaran 2601 belgili karary bilen tassyklanan «Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy: Türkmenistany 2022–2052-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Milli maksatnamasynda" hem-de 2025-nji ýylyň 17-nji oktýabrynda çykaran 1570-nji karary bilen tassyklanan «Türkmenistanda ýokary hünär bilimini ösdürmegiň 2026–2052-nji ýyllar üçin Strategiýasynda» we ony amala aşyrmak boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň 2026–2030-njy ýyllar üçin Meýilnamasynda» kesgitlenen wezipeleri ýerine ýetirmek, bilim ulgamyna innowasiýalary ornaşdyrmak, şeýle hem bilimiň hiline monitoringi amala aşyrmak maksady bilen şu Düzgünnama işlenilip taýýarlanyldy.

1. Umumy düzgünler

Şu Düzgünnama ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda Himiýa dersi boýunça V halkara olimpiadasyny (mundan beýläk – olimpiadany) guramagyň we geçirmegiň tertibini düzgünleşdirýär.

Täze taryhy döwrüň talaplaryna laýyklykda ýurdumyzyň milli ykdysadyýetini toplumlaýyn ösdürmekde innowasion tehnologiýalar, multimedia enjamlary we häzirki zaman ylmynyň iň täze gazananlary dürli pudaklara ornaşdyrylýar. Berkarar döwletimizde Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň "Ylym we bilim kuwwatly döwletimiziň hem-de bagtyýar durmuşymyzyň berk binýadydyr. Şoňa görä-de, ata-babalarymyzyň ylym-bilim, nesil terbiýesi baradaky parasatly wesýetlerine eýerip, döwrümiziň ylmy-tehniki ösüşiniň gazananlaryna, inowasiýalara daýanyp, ýurdumyzy bedew bady bilen ynamly ösdürýäris" diýen çuň many-mazmunly sözleriniň durmuşa geçirilmegi bilen. ýaşlaryň ylym-bilim derejelerini täze taryhy döwrüň talaplaryna laýyk getirmek, häzirki zaman türkmen jemgyýeti üçin ýokary derejeli kämil hünärmenleri taýýarlamak işleri alnyp barylýar.

Olimpiadanyň maksady:

- Türkmenistanyň Prezidentiniň Kararlary bilen kabul edilen maksatnamalara, konsepsiýalara we strategiýalara laýyklykda bilim we ylym boýunça häzirki döwürde himiýa ugrundan durmuş-ykdysady ösüşlere gönükdirilen meseleleri çözmäge we tejribeleri derňemäge ukyply, ýokary derejeli ýaş hünärmenleri taýýarlamak;

- ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda dostlukly gatnaşyklary berkitmek we özara bähbitli tejribe alyşmak maksady bilen, ylmy maglumatlary alyş-çalyş etmek;

- zehinli ýaşlara dünýäniň himiýa boýunça ylym-bilim edaralary tarapyndan gazanylan öňdebaryjy tejribelerini öwretmek we usulyýet esaslaryny ornaşdyrmak, ýaşlaryň alan nazary bilimlerine daýanyp, hünär ussatlygyny has-da kämilleşdirmek.

Olimpiadanyň wezipesi:

- Häzirki zaman öňdebaryjy tehnologiýalary ulanmak arkaly "Himiýa" dersine degişli bolan nazary meseleleri çözmeklige gyzyklanma döretmek;

- zehinli we ukyply ýaşlary ýüze çykarmak, olaryň mundan beýläk intellektual ösüşi bilen bagly aň-paýhas taýdan hünär ussatlyklaryny ýokarlandyrmak;

- bilim bermegiň hil derejesini ýokarlandyrmak bilen bir hatarda ders olimpiadalaryna gatnaşýan ýaşlaryň ýokary derejede taýýarlygyny gazanmak.

2. Olimpiadanyň guramaçylyk-usulyýet üpjünçiligi

Ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda "Himiýa" dersi boýunça V halkara olimpiadasyny guramak we geçirmek boýunça umumy ýolbaşçylygy amala aşyrmak üçin Guramaçylyk iş topary döredilýär. Guramaçylyk iş toparynyň düzümi Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň rektorynyň buýrugy bilen tassyklanylýar.

Guramaçylyk iş topary:

- Ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda bu olimpiadany geçirmegiň esasy ýörelgelerini kesgitleýär hem-de ony guramak we geçirmek boýunça işleri alyp barýar;

- olimpiadany geçirmegiň tertibini, möhletini kesgitlemek boýunça teklipleri taýýarlaýar.

3. Olimpiadany guramagyň we geçirmegiň tertibi

3.1. Olimpiada ýokary bilim maksatnamalary boýunça okaýan Türkmenistanyň we daşary ýurtlaryň ýokary okuw mekdepleriniň dürli ugurlarynyň, hünärleriniň talyplary gatnaşyp bilerler.

3.2. Olimpiadanyň resmi iş dilleri türkmen, iňlis we rus dilleridir.

3.3. Olimpiada Türkmenistanyň we daşary ýurtlaryň ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň gelip gatnaşmagynda Aşgabat şäherinde Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetinde geçiriler.

3.4. Olimpiada gatnaşmaga isleg bildirýän ýokary okuw mekdepleriniň talyplary özi baradaky maglumatlar 2026-njy ýylyň 31-nji oktýabryna çenli Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň olimptsu@gmail.com elektron poçta arkaly ugradylmaly.

3.5. Olimpiada şahsy bäsleşik görnüşinde **A** we **B** derejede geçiriler:

a) **A** derejä islendik hünärde okaýan (bakalawr derejesi boýunça I-IV ýyl, hünärmen derejesi boýunça I-V ýyl) talyplar gatnaşyp bilerler.

b) **B** derejä hünär ugry himiýa bolmadyk talyplar gatnaşyp bilerler.

3.6. Meseleler ýokary okuw mekdep maksatnamasyna laýyklykda organiki himiýa, fiziki himiýa, organiki däl himiýa, analitiki himiýa boýunça taýýarlanylar. Olimpiada bir tapgyrda geçiriler.

A dereje ýazmaça görnüşinde (dowamlylygy 240 minut) geçiriler.

B dereje test görnüşinde (dowamlylygy 240 minut) geçiriler.

3.7. Olimpiada gatnaşýan talyp meseleleri özbaşdak işlemeli. Talyba olimpiadanyň geçýän wagtynyň dowamynda gapdalyndaky gatnaşyjy bilen gürleşmäge we beýleki çeşmeleri ulanmaga rugsat berilmeýär. Şu düzgüni bozan talyp olimpiada gatnaşýanlaryň hataryndan çykarylar.

3.8. Eminler toparynyň düzümi we onuň ýolbaşçysy Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň rektorynyň buýrugy bilen tassyklanylýar.

3.9. Eminler olimpiada gatnaşýan talyplaryň işlerini bahalandyrýarlar we netijelerini jemleýärler.

3.10. Islendik gatnaşyjy talybyň arz-şikaýat bilen ýüz tutmaga hukugy bardyr. Munuň üçin eminler toparyna ýüz tutup biler.

3.11. Talybyň görkezen netijeleri boýunça eminler topary tarapyndan apellýasiýa gurnalýar we oňa diňe olimpiada gatnaşyjy talyp girýär.

3.12. Arz-şikaýatlar eminler topary tarapyndan seredilýär we ahyrky netijäni eminler toparynyň başlygy kesgitleýär. Bu gutarnykly netije üýtgedilmäge degişli däldir.

4. Olimpiadanyň ýeňijilerini kesgitlemegiň we sylaglamagyň tertibi

4.1. Olimpiadanyň netijesi şahsy bäsleşikde toplanan ballaryň jemi boýunça kesgitlenilýär.

4.2. Olimpiadanyň netijeleri beýanlar arkaly resmileşdirilýär we eminler toparynyň netijenamasy esasynda ýeňijileriň düzümi degişlilikde 10:15:25 göterim derejede kesgitlenilýär.

4.3. Olimpiadanyň ýeňijileri degişli medallar we diplomlar bilen sylaglanylar.

Guramaçylyk topary